

Gwerthuso cyflwyniadau

Gwylwch y cyflwyniadau yn eu tro. Yna, ystyriwch y pwyntiau a ganlyn am bob un.

1. Y dewis o destun.

- Ydych chi'n meddwl bod y testun o ddiddordeb i'r siaradwr? Pam rydych chi'n dweud hyn?
- Oes digon o wybodaeth yn cael ei gyflwyno am y pwnc? Pa dystiolaeth sydd gennych i gefnogi'ch barn?
- Ydy'r siaradwr wedi:
  - ymchwilio i'r pwnc
  - dweud rhywbeth diddorol
  - cadw sylw'r gynulleidfa
  - paratoi delweddau deniadol a diddorol, e.e. pwerbwynt, arteffact, eitem ar fwrdd gwyn i helpu'r gynulleidfa ddeall a chofio'ch pwyntiau?

Pa dystiolaeth sydd gennych i gefnogi'ch barn?

2. Y cyflwyniad.

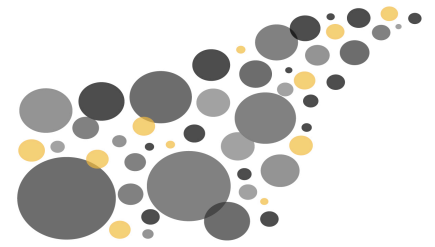
Mae angen ystyried y cynnwys a'r perfformiad. Ystyriwch y pwyntiau a ganlyn yn ofalus gan nodi enghrefftiau i gefnogi'ch barn lle'n bosibl.

O ran y **cynnwys**, ydy'r siaradwr wedi:

- cyflwyno'r pwnc ar y dechrau a rhoi amllinelliad o'r cyflwyniad
- sicrhau bod y pwyntiau'n llifo'n naturiol o un i'r llall
- cyflwyno digon o dystiolaeth ac enghrefftiau i gefnogi'r pwyntiau a wneir
- defnyddio iaith ffurfiol a brawddegau gweddol fyr
- cyfeirio at bwerbwynt, arteffactau neu adnoddau
- sicrhau nad yw'r print ar y sgrin yn rhy fach, bod pob delwedd yn berthnasol a bod yr adnodd yn help i'r gynulleidfa ddeall y dadleuon
- sicrhau nad oes gwallau ffeithiol na gramadegol yn y cyflwyniad nac yn yr adnoddau.
- cloi'r cyflwyniad drwy grynhoi'r prif bwyntiau?

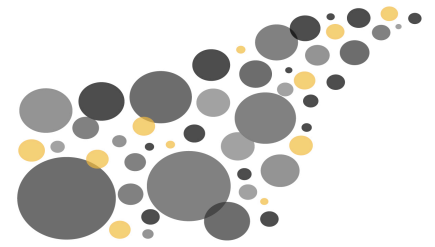
O ran y **perfformiad**, ydy'r siaradwr yn:

- edrych yn hapus ac yn hyderus
- sefyll mewn man addas gan wneud yn siwr bod pawb yn gallu gweld y sgrin
- gweld ei nodiadau'n ddidrafferth
- ymddwyn yn ffurfiol ond yn gyfeillgar, e.e. sefyll yn syth, dim eistedd, dim dwylo mewn pocedi
- cyfarch y gynulleidfa cyn dechrau, e.e. Bore da. Heddiw rwy'n mynd i siarad am ...
- cyfarch yr arholwr/arholwraig yn briodol (*chi* yn hytrach na *ti*)
- edrych ar y gynulleidfa a siarad â nhw, nid darllen nodiadau neu edrych ar y wal neu'r sgrin

- siarad yn bwyllog, yn glir ac yn gywir
- cyfeirio at y pwerbwynt/adnoddau yn y manau priodol/ar yr adegau priodol
- amseru'r cyflwyniad yn briodol
- gorffen drwy ddiolch am y gwrandawriad?

Pe baech chi'n gorfod rhoi adborth i'r tri ymgeisydd hwn, beth fydddech chi'n ei ddweud wrthynt?

Gwerthusiad o'r cyflwyniad ar 'Awtistiaeth' gan Elen.

Mae cyflwyniad Elen yn frwdfrydig ac yn hyderus. Mae hi'n cyfarch y gynulleidfa'n briodol ac yn esbonio natur y cyflwyniad cyn dechrau. Mae'n amlwg bod ganddi ddiddordeb byw yn y pwnc gan fod aelod o'r teulu'n dioddef o'r cyflwr. Mae wedi ymchwilio'n ofalus er mwyn sicrhau bod ganddi ddigon o wybodaeth a'i bod yn gallu ymateb i sylwadau'r arholwraig ar ddiwedd y cyflwyniad.

Mae hi wedi paratoi nodiadau ar gardiau i'w chynorthwyo a phwerbwynt i'w helpu i gadw sylw'r gynulleidfa. Mae cynnwys y sleidiau'n briodol, yn berthnasol i'w sgwrs ac yn gywir. Mae hi'n cyfeirio atynt yn ôl yr angen.

Un o gryfderau Elen yw cywirdeb iaith, ond mae'n tueddu i fod braidd yn rhy gaeth i'w nodiadau. Efallai mai nerfuswydd sy'n gyfrifol am hyn oherwydd cawn dystiolaeth yn y modd y mae'n ymateb i gwestiynau'r arholwraig bod ganddi ddealltwriaeth lawn o'r pwnc.

Er mwyn gwella'r cyflwyniad ardderchog yma ymhellach, mae angen i Elen edrych mwy ar y gynulleidfa a'r phwerbwynt a llai ar ei nodiadau.

Gwerthusiad o'r cyflwyniad ar 'Effaith penderfyniadau gwleidyddol ar yr iaith Gymraeg' gan Siân

Mae Siân yn dechrau'n syth ar ei chyflwyniad heb gyfarch y gynulleidfa. Mae hi'n nodi ei phwnc ac mae'n cyflwyno'r testun yn drefnus gan symud yn hwylus o sleid i sleid. Mae hi'n ddigon hyderus i wneud y cyflwyniad heb unrhyw nodiadau ond mae'n cyfeirio'n gyson at y sleidiau gan ddarllen rhannau ohonynt. Mae'n pwysleisio pwyntiau pwysig gan ymhelaethu arnynt yn ôl yr angen, ond mae hi hefyd yn edrych ar y gynulleidfa'n gyson.

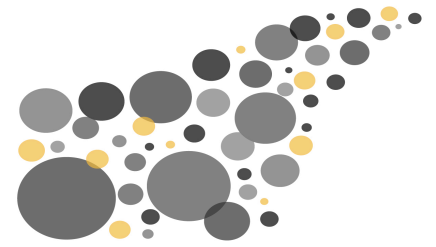
O safbwynt yr iaith, un o brif wendidau Siân yw cenedl enwau. Yn anffodus nid yw wedi gwirio cenedl **iaith a deddf** ac mae hi'n cyfeirio at y rhain yn gyson yn ei chyflwyniad. O ganlyniad, mae ganddi nifer o wallau treiglo. Mae ystod eang o wallau treiglo yn ei gwaith ac mae hi hefyd ar adegau'n defnyddio geiriau Saesneg yn y phwerbwynt ac yn ei chyflwyniad lle gallai fod wedi defnyddio'r geiriau Cymraeg, e.e **step fawr, term llywodraeth**.

Mae ei hymateb i gwestiynau'r arholwraig yn dangos fod ganddi wybodaeth drylwyr a dealltwriaeth dda o'r pwnc a ddewisodd. Yn anffodus, mae'n tueddu i ddefnyddio'r ffurf unigol wrth siarad â'r arholwr (**ti** yn hytrach na **chi**) ac mae gwneud cyflwyniad yn gofyn am elfen o ffurfioldeb.

Gwerthusiad o'r cyflwyniad ar 'Facebook' gan Llew

Mae Llew yn dechrau drwy ddiolch am y cyfle i gael gwneud ei gyflwyniad. Mae'n esbonio pam y mae wedi dewis y pwnc ac mae wedi ymchwilio i hanes y wefan.

Mae Llew yn dechrau ei gyflwyniad heb sicrhau bod y sleidiau phwerbwynt yn ymddangos yn iawn ar y sgrin, ac mae e'n sefyll o flaen y sgrin. Mae e'n sylweddoli yn eithaf sydyn, ond yn gorfod torri ar draws ei gyflwyniad ychydig i osod y phwerbwynt yn y man iawn a symud i sefyll wrth ochr y sgrin. Mae'n ymddangos

ychedig yn ddi-drefn felly ar y dechrau, ond efallai mai nerfuswydd sy'n gyfrifol am hynny.

Mae e wedi paratoi nodiadau, ond efallai nad y lle gorau i'w rhoi yw ar y ddesg o flaen yr arholwyr. Mae ganddo sleidiau pwerbwynt hefyd, ac mae'n cyfeirio atynt yn briodol ac yn gyson. Yn anffodus, mae'r sleidiau'n cynnwys nifer o wallau, e.e.

- diffyg treiglo
- cymysgu'r ail berson unigol a'r ail berson lluosog (ti a chi)
- hepgor y rhagenw blaen, e.e. dweud e (**ei ddweud e**)
- defnyddio geiriau Saesneg yn ddiangen.

Mae Llew yn serchus ac yn siarad yn eithaf hyderus. Er ei fod braidd yn gaeth i'w nodiadau, mae e hefyd yn edrych ar ei gynulleidfa'n gyson. Prif wendid Llew yw ansawdd ei iaith. Mae'r gwallau sydd yn y pwerbwynt yn ailymddangos yn ei gyflwyniad ac mae e hefyd yn:

- ansicr o genedl enwau ac mae hyn yn arwain at gamdreiglo ac at ddefnyddio ffurf anghywir rhifolion, e.e. **tri prifysgol, rheswm bwysig**
- camddefnyddio'r negyddol, e.e. **mae e ddim**
- hepgor ffurfiau berfol ar ddechrau cymal neu frawddeg, e.e. **fi wedi**
- defnyddio termau Saesneg wrth ateb yr arholwr er bod yr arholwr wedi defnyddio'r term Cymraeg, e.e. **trydar**
- defnyddio'r ffurf unigol wrth siarad â'r arholwr – mae gwneud cyflwyniad yn gofyn am elfen o ffurfioldeb.